

NATIONALE KAMER VAN NOTARISSEN

Reglement inzake publiciteit en communicatie

Aangenomen door de algemene vergadering op 18 oktober 2005

*Het reglement (zonder het commentaar) werd goedgekeurd bij K.B. van 1 juli 2006
(B.S. 25 juli 2006)*

Art. 1. Dit reglement bepaalt op welke wijze de notaris, openbaar ambtenaar, informatie verschaft aan het publiek, overeenkomstig artikel 35 van de Deontologische Code zoals vastgesteld bij besluit van de algemene vergaderingen van de Nationale Kamer van notarissen van 22 juni 2004 en 18 oktober 2005.

Nota : De Deontologische Code werd aangenomen op 22 juni 2004 en het huidig reglement op 18 oktober 2005

Toelichting

Een openbaar ambtenaar moet zich omwille van zijn onpartijdigheid en zijn publieke functie als individu onthouden van mercantiele technieken. In ieder beroepsoptreden bedient de notaris zich van zijn titel. Op dit vlak is dit reglement een uitvoering van zowel de Europese code van deontologie als van de nationale Code van deontologie.

Hier dient ook gewezen te worden op de wet van 2 augustus 2002 betreffende de misleidende en vergelijkende reclame, de onrechtmatige bedingen en de op afstand gesloten overeenkomsten inzake de vrije beroepen. Dit reglement doet geen afbreuk aan de bepalingen van deze wetgeving in de mate dat deze toepasselijk zou zijn op de notaris als beoefenaar van een vrij beroep. Dit reglement heeft betrekking op de uitoefening van het openbaar ambt en de reglementerende bevoegdheid die de Nationale Kamer op dat vlak in de notariswet heeft verkregen.

Art. 2. De notaris onthoudt zich van iedere individuele commerciële publiciteit. Het is hem toegelaten informatie te verstrekken over de bereikbaarheid, de openingsuren en de toegang tot zijn kantoor en de modaliteiten om op zijn ambt beroep te doen. Het is de notaris bijgevolg onder meer verboden informatie te verspreiden die het publiek een verkeerd beeld geeft van het ambt, of waarbij vergelijkingen met andere titularissen van het notarisambt of beoefenaars van vrije beroepen worden gemaakt. Het is de notaris tevens verboden in ieder contact met het publiek of bij iedere mededeling aan het publiek, communicatiemethodes of agressieve wervingsmethodes te gebruiken die niet verenigbaar zijn met de waardigheid van het ambt, of die impliciet of expliciet leiden tot vergelijkende publiciteit of publiciteit die proportioneel niet in overeenstemming is met de informatie die aan het publiek dient gegeven te worden door een openbaar ambtenaar.

Toelichting

De hamvraag is te weten of een notaris individuele publiciteit kan of mag maken. Op dit vlak is de commissie die dit reglement voorbereid heeft van oordeel dat individuele publiciteit strijdig is met het karakter van openbaar ambt, de onafhankelijkheid en de onpartijdigheid. Publiciteit ligt te dicht bij commercialiteit, en commercialiteit is voor de notaris uitgesloten. Daartegenover staat dat men zeker niet buiten informatie kan. Zowel via het web als op alle andere wijze vraagt men voortdurend informatie. Het overhandigen van visitekaartjes, het meedelen van de nodige informatie op

briefpapier, van een plan met toegangswegen, leidt niet naar publiciteit, maar is een hulp voor de cliënt om op een normale wijze contact op te nemen met het kantoor.

In dit artikel wordt ook de nadruk gelegd op het verbod van vergelijkende reclame. Men meet zichzelf niet af aan iemand anders. Bovendien bevinden wij ons hier in de sfeer van de wet betreffende misleidende en vergelijkende reclame, de onrechtmatige bedingen en de op afstand gesloten overeenkomsten inzake vrij beroep. Het domein wordt hier voor de notarissen nauwkeuriger omlijnd. Weer ligt de nadruk op het niet commercieel karakter van de informatie.

Art. 3. Het is de notaris enkel toegelaten bij de uitoefening van zijn ambt melding te maken van zijn titel van notaris en, indien het geval zich voordoet, erkend bemiddelaar.

Toelichting

Dit artikel verzet er zich niet tegen dat in de briefwisseling of op de naamplaat melding gemaakt zou worden van de naam van de notaris van wie men de minuten houdt. Dit is informatie die traditioneel niet als publiciteit wordt aanzien, maar wel als een middel om beter bereikbaar te zijn bij het publiek.

Ook het dragen van de titel van notaris bemiddelaar kan vermeld worden, aangezien dit om een bijzondere erkenning gaat, die juist door de informatie bij het publiek duidelijk moet blijken.

Het dragen van andere titels, bijvoorbeeld de vermelding van specialisaties of hoedanigheden die er naar verwijzen, is dus niet toegelaten.

Art. 4. Het is de notaris niet toegelaten op gepersonaliseerde wijze, rechtstreeks of onrechtstreeks, diensten aan te bieden met het oog op de werving van cliënten, of communicatie te voeren die als wervend kan aanzien worden.

Toelichting

Het gaat hier duidelijk om het verbod op zuivere commerciële wervende publiciteit, ongeacht welke middelen worden gebruikt.

Art. 5. Het is de notaris toegelaten om, zelfs zonder voorafgaand overleg met de bevoegde notariële instanties, publiek toelichting te geven over de rol en opdracht van elke notaris met betrekking tot een bepaalde rechtstak of juridische materie. Het is hem evenwel verboden om zichzelf of zijn kantoor, zijn eventuele vennoten of medewerkers op enigerlei wijze aan te prijzen.

Toelichting

Dit artikel vindt voor een deel zijn verantwoording in hetgeen reeds gesteld werd onder artikel 2, 3 en 4, met dien verstande dat de vrijheid van meningsuiting van de notaris wordt gewaarborgd, onder voorbehoud dat de grens wordt gelegd daar waar de commerciële publiciteit begint.

Art. 6. Onverminderd het recht op vrije meningsuiting, overlegt elke notaris vooraf met de bevoegde notariële instantie, telkens hij gevraagd wordt om in de media of publiekelijk toelichting te geven bij de verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid van een notaris in een concrete situatie of naar aanleiding van een concreet geval.

Toelichting

Dit artikel ligt in het verlengde van de artikelen 17, 18 en 25 van deontologische code en meer bepaald de belangenafweging die moet gebeuren bij fouten of tekortkoming; waar in individuele gevallen steeds het belang van de cliënt moet primeren en een kritische opstelling tegenover een confrater verantwoord kan zijn, gelden andere belangen bij publieke verklaringen, waar men zich moet hoeden een confrater, een instelling of het korps onnodig in moeilijkheden te brengen.

Art. 7. Iedere notaris draagt in de mate van het mogelijke bij tot de verspreiding en kennisgeving van de collectieve publiciteit of communicatie uitgaande van de notariële instellingen, met het oog op een betere bekendmaking van de diensten die door het ambt worden verstrekt. Op dezelfde wijze kan de notaris zich aansluiten bij initiatieven die tot doel hebben het publiek te bereiken om de door de wet opgelegde informatie te verstrekken met het oog op de uitvoering van bepaalde opdrachten.

Toelichting

Terwijl aanvaard wordt dat persoonlijke commerciële publiciteit niet in overeenstemming te brengen is met het uitoefenen van een openbaar ambt, bestaat er een rijke traditie om over het korps in zijn geheel en over de ambtsbeoefening informatie te verstrekken aan het grote publiek, welke informatie ook op een wervende wijze wordt verstrekt, aan de hand van technieken die ook bij commerciële publiciteit worden gebruikt. Deze informatie gaat evenwel steeds uit van het notarieel korps en niet van de individuele notaris. Zoveel als mogelijk wordt steeds getracht het openbaar ambt als dusdanig, en niet de individuele titularis van het openbaar ambt te promoten. Op zelfde wijze wordt met het oog op betere informatie van het publiek gestreefd naar meer eenvormigheid in de standaarden en de informatie.

Art. 8. Elke informatie omtrent de notaris, de ligging en toegankelijkheid van het kantoor op briefpapier, elke berichtgeving of publiciteit voor openbare verkopeningen, of iedere andere communicatie al dan niet in de media, dient beperkt te blijven tot datgene wat strikt vereist is voor de dienstverlening.

Toelichting

Daar waar in talrijke Europese landen de individuele notarissen in hun presentatie naar de buitenwereld, zonder echt wervende publiciteit te maken, toch een persoonlijk karakter geven aan de informatie, bestaat in België de traditie om ook op dit vlak zeer sober te zijn. Hier moet toch een onderscheid gemaakt worden tussen een hedendaagse presentatie en wervende publiciteit. Het weren van mercantilisme moet niet leiden tot vervlakking of saaiheid. De traditie om iedere vorm van publiciteit uit het notariaat te weren, ondergaat onder druk van hedendaagse communicatiemiddelen zeker een evolutie.

Om hieraan te beantwoorden moet aan de notarissen de vrijheid gegeven worden om de informatie die zij aan het publiek, in hun hoedanigheid van ambtenaar te verstrekken hebben, op een hedendaagse wijze te presenteren, zonder dat hierdoor evenwel informatie wordt verstrekt met het oog op werving van cliënteel ten nadele van andere ambtsgenoten. Ook hier ligt weer het onderscheid tussen een presentatie die gericht is op informatie en een presentatie die gericht is op wervende publiciteit.

Een eigen web-site voor de notaris lijkt mogelijk (zie artikel 2 van deze code), maar in praktijk blijkt dit soms neer te moeten komen op een publiciteitsstunt waarin men zichzelf op commerciële wijze voorstelt en zichzelf kwaliteiten toemeet die niets met het beroep te maken hebben of waardoor eigenlijk verboden vergelijkende reclame gevoerd wordt.

In dit soort aangelegenheden moet de disciplinaire actie mogelijk blijven en moet er op provinciaal vlak voldoende ruimte blijven om de deontologische toetsing mogelijk te maken. Hetzelfde geldt voor de vermelding van de medewerkers op het briefpapier. Verdere reflectie en aanbevelingen zijn nodig (art. 91, 3° Ventôsewet).

Art. 9. Bij benoeming tot kandidaat-notaris, bij de vorming van een associatie of ontbinding van een associatie en bij wijziging van de vestiging van het kantoor, mogen de nodige maatregelen genomen worden om het publiek te informeren over de nieuwe toestand, met dien verstande dat deze informatie in de tijd beperkt blijft tot een termijn van één jaar, en geenszins een wervend karakter heeft, of een karakter dat schade kan toebrengen aan andere notarissen of het ambt in zijn geheel.

Toelichting

De verhuizing van een kantoor stelde in het verleden weinig problemen. Thans is er evenwel een totaal nieuwe situatie ontstaan ingevolge de associatie. Men moet er nu al rekening mee houden dat associaties kunnen ontbonden worden en het van belang kan zijn hieromtrent de juiste informatie te verspreiden. Dit zal in de toekomst zeker een delicate aangelegenheid worden. Deze tekst wil hierop anticiperen.

Art. 10. Dit reglement is van toepassing op de notarissen, kandidaat-notarissen en erenotarissen.

Toelichting

Iedere verwarring omtrent de aard van het optreden van iemand die aan de tucht van het notariaat is onderworpen, moet vermeden worden. De Nationale Kamer heeft een deontologische reglementerende bevoegdheid jegens alle notarissen, kandidaat-notarissen, erenotarissen en plaatsvervangers (art. 66 Ventôsewet). Telkens iemand zich van de titel bedient, is hij gehouden tot naleving van het reglement.